

ELSŐ MUNKAHELY, DIÁKMUNKA, NYÁRI MUNKA

I. Egyszerűsített foglalkoztatás

Sokkal szívesebben veszik azonban igénybe a munkáltatók az egyszerűsített foglalkoztatás lehetőségét, és ennek alább következő jellegzetességeire, előnyeire figyelemmel a munkavállalók is szívesen veszik az ilyen jellegű foglalkoztatást.

Az egyszerűsített foglalkozásnak két alapvető formája van, egyrészt a **mezőgazdasági**, illetve **turisztikai idénymunka**, másrészt az **alkalmi munka**. Egymástól alapvetően különböznek ezek a lehetőségek, elsősorban az időtartamra vonatkozóan. A mezőgazdasági, illetve turisztikai idénymunka fogalma kifejezetten meghatározásra került az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. Tv-ben (2. § 1. és 2. pont, és 7. pont), mint ahogy meghatározásra került az alkalmi munka fogalma is (2. § 3. pont). Alapvető különbség, hogy az idénymunka egy naptári éven belül 120 napot tarthat, míg az alkalmi munka egy

naptári éven belül legfeljebb 90 napra létesíthető. Az is lényeges különbség, hogy az idenymunka egy hosszabb időszakban végezhető, míg az alkalmi munka egymást követően legfeljebb 5 naptári napig, és egy naptári hónapon belül legfeljebb 15 naptári napig tarthat. A jogalkotó el kívánta ugyanis kerülni azt, hogy az ilyen jellegű – egyébként mind a munkaviszonyra vonatkozó szabályok, mind az adózási szabályok alapján kedvező szabályozású – előnyöket a munkáltatók a munkavállalók hátrányára kihasználhassák, hiszen az ilyen jellegű munkavégzés során a munkavállalót óhatatlanul kevesebb védelem illeti meg, például esetükben nincs fizetett szabadság. A jogszabály itt szabályozza az alkalmi munka részeként annak különös fajtájaként a filmipari statisztára vonatkozó rendelkezéseket, akiknél az egyetlen korlátozás az, hogy utánuk a munkaviszony minden naptári napjára 3.000,- forint közterhet köteles a munkáltató – itt pontosabb az alkalmazót írunk – az adóhatóság részére megfizetni.

Ezek tényleg egyszerűsített foglalkoztatások, minden szabály le van egyszerűsítve. Nem szükséges munkaszerződést kötni – a törvény melléklete egyébként tartalmaz egy egyszerűsített munkaszerződés mintát, de ennek alkalmazása nem

Frissítve: 2020.08.31.

szükségszerű, kötelező azonban a munkaviszony megkezdése előtt a munkáltatónak az idénymunkást is, az alkalmi munkavállalót is az **adóhatóságnál bejelentenie**, és ezzel a bejelentéssel jön létre az egyszerűsített foglalkoztatási munkaviszony. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy ha egymást követően több napon keresztül foglalkoztat egy munkáltató valakit, úgy minden naptári napon újra és újra be kell a jogviszonyt jelenteni az adóhatóságnak. A munkabér csupán annyiban részesül védelemben, hogy a mindenkori minimálbér egy napra arányosított részének 85 %-át, garantált bérminimum esetén 87 %-át el kell érnie a munkabérnek, de annak felső határa érdemben nincs korlátozva. A filmipari statisztánál igen, ott ugyanis egy napra legfeljebb 12.000,- forint fizethető jelenleg a törvény 4. § (2) bekezdése szerint.

Idénymunka esetén a munkáltató által fizetendő napi közteher 500,- forint, alkalmi munka esetén naponta 1.000,- forint. A bejelentésen túlmenően a munkáltatót más egyéb kötelezettség nem terheli, csupán a közteher fizetésének kötelezettsége, a munkavállalót pedig nem terheli az így szerzett jövedelem után adó-vagy járulékfizetési kötelezettség. Hátrány azonban a munkavállaló

szempontjából, hogy a társadalombiztosítási jogszabályok szempontjából a fizetett szabadság hiányán felül nem minősül biztosítottnak és csupán nyugellátásra, baleseti egészségügyi szolgáltatásra, valamint álláskeresői ellátásra szerez jogosultságot az ottani jogi szabályozásnak megfelelően. Így tehát baleseti egészségügyi ellátás kivételével nem jogosult sem járó beteg, sem fekvő beteg ellátásra, kivéve, ha erre vonatkozóan külön megállapodást köt a társadalombiztosítási szervvel, és nem jogosult a baleseti táppénz kivételével táppénz igénybevételére sem.

Nyugellátásra azonban még az egyszerűsített foglalkoztatás esetében is a foglalkoztatott napok után jogosult a munkavállaló, itt azonban nem a tényleges díjazás után lehet a nyugellátás összegét megállapítani, hanem 500,- forint közteher esetén napi 1.370,- forint/nap, míg napi 1.000,- forint vagy azt meghaladó közteher esetén (filmgyári statiszta) napi 2.740,- forint/nap figyelembevételét engedi meg jelenleg a törvény.

A gyakorlati tapasztalatok szerint fiatal munkavállalók az egyszerűsített foglalkoztatás alkalmi munka részéből veszik ki részüket, és általában vagy háztartási munkát, vagy gyermekfelügyeletet látnak el. Ezek a feladatok végezhető

év közben is, a tanulói jogviszony mellett, de végezhetőek nyári időszakban, vagy általában szüneti időszakban is.

Frissítve: 2020.08.31.